

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

RENOWACJA ORAZ DOCIEPLENIE ELEWACJI

Budynku wielorodzinnego przy ul. Chłodnej 5 80-744 Gdańsk, dz. 320/1 obręb 100 kategoria
obiektu - XIII

INWESTOR: **Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chłodna 5 80-744 Gdańsk**

JEDNOSTKA PROJEKTOWA: **Archibart Bartosz Krzyżyński, ul. Bulońska 20/40, 80-288 Gdańsk**

BRANŻA:

ARCHITEKTURA - mgr inż. arch. Bartosz Krzyżyński, uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń nr ewid. PO/KK/402/2011,

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH - Mgr Sztuki Wojciech Chmielewski

ORZECZENIE KONSTRUKCYJNE - Mgr inż. Adam Banaś upr. POM/0312/POOK/14 do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

DOKUMENTY FORMALNE

I – ARCHITEKTURA

LOKALIZACJA OBIEKTU

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH (INWENTARYZACJA) – OPIS TECHNICZNY

INWENTARYZACJA – CZĘŚĆ GRAFICZNA

PROJEKT ARCHITEKTONICZNY BUDYNKU – OPIS TECHNICZNY

PROJEKT ARCHITEKTONICZNY BUDYNKU – CZĘŚĆ GRAFICZNA

INFORMACJA DO PLANU BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

II- ORZECZENIE KONSTRUKCYJNE

OPIS TECHNICZNY

CZĘŚĆ GRAFICZNA

III- CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA

DOKUMENTY FORMALNE

- Zaświadczenia o przynależności projektanta i sprawdzającego do izb samorządu zawodowego,
- Uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej projektanta i sprawdzającej,
- Oświadczenie projektanta .

OŚWIADCZENIE PROJEKTANTA

Zgodnie z art. 20 ust.4 ustawy z dn. 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (Dz.U. 2016 nr 0 poz. 290 – tekst ujednolicony, z późn. zmianami,

oświadczam iż projekt ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY RENOWACJI ORAZ DOCIEPLENIA ELEWACJI budynku wielorodzinnego przy ul. Chłodnej 5, 80-744 Gdańsk, dz. 320/1 obręb 100, został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

*mgr inż. arch. **Bartosz Krzyżyński***

*uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń nr ewid. PO/KK/402/2011
członek Izby Architektów Rzeczypospolitej nr PO-1145*

I - ARCHITEKTURA

LOKALIZACJA OBIEKTU

1. Podstawa opracowania

- Wytyczne Inwestora – program inwestycji
- Przepisy i normy obowiązujące w budownictwie
- KARTA TERENU DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO **Śródmieście – rejon Dolnego Miasta części mieszkaniowej w mieście Gdańsku**– nr terenu 024-M/U31
- Mapa do celów informacyjnych

2. Przedmiot inwestycji

Przedmiotem inwestycji jest renowacja elewacji frontowej oraz docieplenie elewacji podwórza budynku przy ul. Chłodnej 5 w Gdańsku

3. Istniejący stan zagospodarowania terenu.

Teren inwestycji leży w Gdańsku przy ul. Chłodnej 5 dz. 320/1 określonej przez MPZP **Śródmieście – rejon Dolnego Miasta części mieszkaniowej w mieście Gdańsku**– nr terenu 024-M/U31. Powierzchnia działki wynosi 412m². Działka jest całkowicie zabudowana - jej granice stanowią ściany zewnętrzne budynku stojącego w zwartej zabudowie dolnego miasta. Boczne elewacje budynku współdzielone są z sąsiednimi budynkami leżącymi na działkach 317/1 i 542 . Od północy znajduje się działka drogowa nr 330, a od południa działka 320/2, elewacje na granicach tych działek są przedmiotem opracowania. Teren wokół budynku jest płaski o wysokości ok 1,1-1,2m.n.p.m.

Dostęp komunikacyjny do budynku odbywa się głównie od ul. Chłodnej.

4. Projektowane zagospodarowanie terenu - Analiza zgodności inwestycji z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego

Zagospodarowanie terenu pozostaje niezmiennie, przedmiotem opracowania jest renowacja zabytkowej elewacji budynku od ul. Chłodnej oraz prace dociepleniowe elewacji podwórzowej. Żaden istotny parametr budynku taki jak sposób użytkowania, wysokość, kubatura, powierzchnia zabudowy, powierzchnia całkowita, nachylenie dachu, dostęp do mediów lub inne wymagające pozwolenia na budowę lub uzgodnienia z odpowiednim rzeczoznawcą budowlanym , **nie zostaną zmienione**.

- Ochrona konserwatorska

Opracowywany obiekt położony jest w obrębie obszaru wpisanego do rejestru zabytków jako historyczny układ urbanistyczny miasta Gdańska

- Interes osób trzecich

Planowaną inwestycję projektuje się z poszanowaniem, występujących w obszarze oddziaływania obiektu, uzasadnionych interesów osób trzecich, w tym nie ogranicza się dostępu do dróg publicznych.

1. INFORMACJA O OBSZARZE ODDZIAŁYWANIA OBIEKTU

Obszar oddziaływania na środowisko – Inwestycja nie zalicza się do przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09.11.2004 (Dz.U. Nr 257 poz.2573)

Oświetlenie i nasłonecznienie - Planowana budowa nie wpłynie na zmianę doświetlenia okien w budynkach istniejących oraz w budynku opracowywanym.

Hałas, Zapach - Projektowany budynek nie będzie obiektem emitującym nadmierny hałas lub przykry zapach. Podczas budowy prace budowlane mogące powodować nadmierny hałas będą wykonywane w godz 8-16.

Obszar oddziaływania obiektu, o którym mowa w art. 28 ust 2 ustawy Prawo Budowlane obejmuje działkę wskazaną jako teren inwestycji, ogranicza się do przedmiotowej działki **320/1**, nie ma wpływu na sąsiadujące działki **317/1, 542, 330, 320/2** oraz obiekty istniejące na sąsiednich działkach budowlanych. Podstawa prawna – Prawo Budowlane, ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Opracował

*mgr inż. arch. **Bartosz Krzyżyński***

uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń nr ewid.

PO/KK/402/2011

członek Izby Architektów Rzeczypospolitej nr PO-1145

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH (INWENTARYZACJA) – OPIS TECHNICZNY

Przedmiot opracowania: Założenia projektowe i technologia renowacji, docieplenia i wyposażenia elewacji zewnętrznych budynku w formie programu prac konserwatorskich na podstawie badań architektonicznych i archiwalnych oraz uzgodnień z Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Adres obiektu: ul. Chłodna 5 w Gdańsku-Śródmieściu (Dolne Miasto), dz. 320/1, obręb 100.

Rok budowy: ca. 1900

Zleceniodawca: Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości Chłodna 5.

Forma ochrony konserwatorskiej: Wpis do gminnej ewidencji zabytków pod nr 758 (2017) Położenie w granicach obszaru wpisanego do rejestru zabytków pod nr 15 uznanego za Pomnik Historii 8 września 1994. Ochrona zapisami obowiązującego MPZP 1124 - ogólne i szczegółowe zapisy Uchwały RMG Nr LII/1775/2006 z dn. 29.06.2006

Zakres opracowania: Elewacje zewnętrzne budynku wraz z wyposażeniem.

Szczegółowy opis obiektu

Historia i typologia obiektu

Materiały, stan zachowania, przyczyny zniszczeń

Założenia konserwatorskie

Projektowane działania wraz z technologią

Bibliografia

Szczegółowy opis obiektu

Lokalizacja i plan

Obiekt zlokalizowany jest na jednej z siedmiu mniej więcej identycznych prostokątnych działek po południowej stronie ul. Chłodnej, która zabudowana jest zwartą pierzeją zabudowy obrzeżnej. Składają się na nią dwa typy kamienic typu śródmiejskiego bardzo charakterystyczne dla całości zabudowy Dolnego Miasta, zwłaszcza ulic poprzecznych do głównych ciągów komunikacyjnych, które zaczęto zagospodarowywać w ten sposób w ostatniej dekadzie XIX w. Budynki nr 6, 5 i 4, należące do typu I (kamienice dwupiętrowe ze stromą mansardą) których rzutom i fasadom nadano identyczne wymiary wypełniły działki najprawdopodobniej w maksymalnym

stopniu dopuszczalnym ówczesnymi normami.

Ponieważ nie przewidziano dobudowy oficyn ani ryzalitów mieszczących klatki schodowe lub sanitariaty, które występują w innych budynkach kwartału linia zabudowy sięgnęła niemal granic działek pozwalając zlokalizować na przyległej do nich niezabudowanej części parcel jedynie wąską drogę wewnętrzną obsługującą wejścia zapleczone, podczas gdy sąsiednie kamienice cofnięte względem nr 4, 5 i 6 posiadają znacznie szersze dziedzińce pozwalające na lepsze doświetlenie lokali skompensowane ich mniejszym metrażem.

Budynki na planie prostokąta przylegającego dłuższą krawędzią do ulicy stykają się ze sobą węższymi bokami ścian szczytowych, które – jak można przypuszczać – są dla sąsiednich budynków wspólne, jako że powstały niemal z pewnością w ramach jednej inwestycji oraz odtwarzają identyczny podział na kondygnacje przesunięty najpewniej tylko o grubość stropu między bud. 4 i 5. Podział poziomy i pionowy każdej z elewacji odtwarza ten sam wzór. Co rzadko spotykane na tle ówczesnego budownictwa gdańskiego, nie dokonano nawet próby alteracji dekoracji architektonicznej kolejnych fasad.

Jedynym odstępstwem od uniformu jest odrębne opracowanie doświetlenia poddasza w elewacji nr 6, gdzie dwie skrajne z trzech dwuspadowych lukarn zastąpiono dużo większymi, mieszczącymi szerokie okna odpowiednie dla lokali mieszkalnych. Można jednak przypuszczać, że jest to rozwiązanie wtórne, wykonane w ramach adaptacji z jednej z 2 pierwszych dekad XX w., o czym może świadczyć „nieklasyczna” dekoracja pola tympanonu i poziome trójdzielne okna.

Elewacja frontowa

Północna, reprezentacyjna fasada uliczna, symetryczna, osiowa, o trzech kondygnacjach, powyżej, nad gzymsem stroma połącz mansardy mieszcząca czwartą kondygnację użytkowego (częściowo mieszkalnego) poddasza. Kondygnacje dzielone pasami listew profilowanych. Powyżej przyziemia opartego o niski, wysunięty przed lico cokół gruby profilowany gzymś tworzący wraz z ciągłą listwą podokienną piętra wysoki gładki fryz. Podobnie, listwa parapetów trzeciej kondygnacji o nieco bogatszym profilu wieńczy dekoracyjnie opracowany pas I piętra.

Kompozycja ujęta w pięć wyraźnych osi. Środkowa, mieszcząca otwór drzwi wejściowych bez wyodrębnionego portalu, z wysokim naświetlem sięgającym poziomu nadproży okien przyziemia. Stolarka współczesna, odtwarzająca najprawdopodobniej w uproszczeniu niezachowany oryginał. Powyżej w obu piętrach po jednym oknie. Po bokach, symetrycznie, po dwie osie mieszczące po parze zgrupowanych okien.

W cokole pozbawionym opracowania pod każdym z ośmiu okien przyziemia niskie prostokątne okienko piwniczne w wąskiej studziencie. Powyżej, boniowane przyziemie w osiem rzędów identycznych ciosów w układzie krzyżowym o dekoracyjnie profilowanych krawędziach. W ostatnim rzędzie odrębnie opracowane ciosy w nadprożach – o skośnych krawędziach wyprowadzonych z narożników otworów okiennych. Pod każdym z otworów okiennych osobna, bogato profilowana listwa podokienna.

Okna obu pięter ujęte w identyczne płaskie opaski ościeży o trójkątnym profilu, zacięte w narożnikach. W I piętrze każde z okien ujęte dodatkowo w aedicule: fryz zamknięty po bokach dekoracyjnymi konsolkami, na których oparto fronton inny dla każdej z osi. W osi środkowej fronton okrągłolukowy. W osiach skrajnych I i V (symetrycznie) podwójny trójkątny, łączony odcinkiem wspólnego profilu. W osi II i IV w formie prostych odcinków profilu osobnych dla każdego z okien.

Powyżej gzymśu dość o monumentalnych proporcjach lecz bez zachowanego profilowania, w mansardzie, nad każdą z trzech środkowych osi po identycznej lukarnie w formie kiosku nakrytego dwuspadowym daszkiem o niewielkim kącie połączy powtarzającym geometrię klasycznego naczółka. Dolny profil obiega listwą wszystkie trzy ściany, z których boczne tworzą niejako trzony pilastrów ujmujących otwór okienny w elewacji frontowej. Pod istniejącą blacharką istniało najpewniej dekoracyjne deskowanie. W osiach skrajnych w miejsce lukarni facjatki mieszczące po dwa otwory okienne powtarzające rytm, wymiary i dekorację zastosowane w kondygnacji poniżej. Podobnie jak lukarny zwieńczono je trójkątnymi frontonami o niezachowanym

profilowaniu przesłaniającymi połacie dachowe o kącie zbliżonym do występującego w lukarnach.

Elewacje zapleczone

Elewacja południowa, czterokondygnacyjna, 9-osiowa, o układzie dążącym do symetrii, pozbawiona dekoracji architektonicznej., posiadająca jedynie wyodrębniony, wysunięty przed lico cokół mieszczący niewielkie okienka piwniczne oraz gzyms. Powyżej cokołu, w czterech kondygnacjach po jednym identycznym otworze okiennym w każdej z osi, za wyjątkiem osi środkowej, w której umieszczono drzwi wejściowe i okna klatki schodowej przesunięte względem poziomów kondygnacji: trzy otwory typu podstawowego (pionowy prostokąt) i jedno zbliżone do kwadratu (poniżej gzymsu). Skrajne osie okien zgrupowane po trzy wąskimi polami międzyosiowymi. Pozostałe trzy, w tym pion latki schodowej o polach 3-4-krotnie szerszych.

W każdej z trzech podobnych kamienic występuje identyczna nieregularność świadcząca najpewniej o jakiejś wcześniejszej przebudowie lub zmianie funkcji w obrębie jednego z lokali, której pozostałością mogą być obniżone nadproża okien w jednej lub dwóch skrajnych prawych (wschodnich) osiach przyziemia elewacji zapleczowych, co pozostaje w różnym stopniu widoczne. Mogły się tam znajdować pomieszczenia wspólne, usługowe, dodatkowe wejście lub parterowa przybudówka mogąca mieścić np. komórki lub inne pomieszczenia gospodarcze, po której usunięciu przebito nowe otwory okienne.

Historia i typologia obiektu

Zabudowa mieszkalna ulic poprzecznych do głównego ciągu komunikacyjnego Dolnego Miasta, a zwłaszcza terenów położonych na wschód od ul. Łąkowej powstała jako ostatnia w dzielnicy, dopełniając szczelnego wypełnienia jego kwartałów. Sieć uliczna wyznaczona przez układ kanałów odwadniających wzorowana na planie rozbudowy Amsterdamu z k. XVI w. przetrwała zasadniczo aż do początku epoki przemysłowej, którą rozpoczyna w tym miejscu lokalizacja pierwszych fabryk opartych o maszynię parową w latach 40. XIX w. Ekspansja tych zakładów, w przeważającej mierze pracujących na potrzeby armii w kierunku linii bastionów, na tereny dawnych ogrodów gospodarczych oraz luźnej zabudowy typu przedmiejskiego, w dużej mierze zniszczonej wskutek bombardowań epoki napoleońskiej, skutkowało pozostawieniem pod dalszą zabudowę jedynie kilku wąskich przesmyków między rozległymi terenami przemysłowymi. Należała do nich także ul. Chłodna.

Wspomniana ul. Łąkowa obok zachowanych relikwów wcześniejszej parcelacji (działki wąskofrontowe) i zabudowy sięgającej odbudowy Gdańska po zniszczeniach wojen napoleońskich zabudowana jest w znacznej mierze indywidualnie projektowanymi kamienicami z k. XIX w., często o urozmaiconej tektonice fasad, mieszczącymi niekiedy apartamenty mieszczańskie o bardzo wysokim standardzie, wysokich kondygnacjach, reprezentacyjnie opracowanych sieniach wejściowych, oddzielnej komunikacji obsługującej kuchnię i zaplecza. Natomiast na zabudowę ulic bocznych pochodzącą z tego samego okresu składają się w dużej mierze kamienice w typie koszar czynszowych, wznoszonych nierzadko w ramach większych zespołów jako domy dochodowe, a także przez zakłady pracy oraz domów socjalnych, wznoszonych m.in. przez Fundację Abegga.

Oba typy kamienic z ul. Chłodnej należą do pierwszego rodzaju, przy czym zespół powtarzalnych domów nr 4-5-6 mieścił lokale o wyższym standardzie, co zmanifestowano w bryle: kondygnacje wyższe i o większej powierzchni, brak zamknięcia dziedzińca oficynami; i w elewacji frontowej: pozornie mniejsza liczba kondygnacji uzyskana poprzez ukrycie poddasza mieszczącego przecież lokale mieszkalne w mansardzie, dekoracyjne facjatki i urozmaicony rytm osi okiennych imitujący architekturę rezydencjonalną, szeroki otwór wejściowy i sień. Wszystkich tych rozwiązań formalnych, na swój sposób awangardowych brakuje w bardziej tradycyjnym zespole nr 7a-b-c, mieszczącym przy tym lokale mniejsze, niższe i pozbawione toilet en-suite, które zastąpiono ustępami umieszczonymi w ryzalitach klatek schodowych w podwórzu.

Typ *mansardowy* z facjatkami lub szczytami znajdujemy w rozmaitych wariacjach i stylistyce dekoracji (cechy neobarokowe, neorenesansowe, *neoniderlandzkie*) także po przeciwnej stronie ul. Chłodnej, a także Szczygłej i Kurzej. Typ *klasyczny*, w nieco innym ujęciu stylowym odnajdujemy z kolei w pierzei Dobra 5-a-b. W każdym z tych przypadków mamy najpewniej do czynienia z zespołami budynków powstałych w ramach pojedynczej

inwestycji lub kolejnych realizacji budowlanych tego samego inwestora. Elewacje tych budynków powtarzają często te same podziały lub wręcz powtarzają parami ten sam uniform, rzadziej mieszczą w integralnie ukształtowanej bryle dwie osobne klatki schodowe.

Oba typy w licznych wariantach są licznie spotykane w zabudowie innych dużych miast wschodniej części monarchii pruskiej: Wrocławia, Bydgoszczy i Poznania. Typ *klasyczny* można przy tym uznać za dominujący w zabudowie dzielnic mieszkaniowych Berlina, np. Prenzlauer Berg, gdzie bez trudu odnajdujemy pierwowzory praktycznie wszystkich rozwiązań funkcjonalnych i formalnych masowego budownictwa czynszowego, a także Szczecina - silnie oddziałującego poligonu inwestycyjnego ostatnich dekad XIX w.

Jedyną pewną inwestycją, która odcisnęła znaczący wpływ na obecny wygląd budynku była wykonana najpewniej pod koniec lat 1970. kompleksowa renowacja. Objęte nią elewacje zapewne uzyskały wówczas nowe cementowe wyprawy tynkarskie, w tym strukturalne tynki powyżej przyziemia oraz wciąż częściowo czytelny wystrój malarski. Trudno jednak określić czy i w jakim stopniu próbowano odtworzyć rozwiązanie przedwojenne lub do niego nawiązać.

Można przypuszczać, że kompozycję tę oparto o dostępne aktualnie materiały. Wówczas również musiało dojść do przekształcenia gzymsu koronującego oraz listew frontonów w szczytach obu facjatek. Jedne i drugie elementy są obecnie pozbawione profilowania. Niewykluczone, że przy tej samej okazji budynek utracił inne elementy dekoracyjne, jak np. charakterystyczny dla epoki fryz pod gzymsem (np. z konsolkami lub imitacją kroksztynów), który być może uległ już wcześniej zniszczeniu, jako element narażony na działanie wilgoci z nieciągłych opierzeń i rynien. Także cokolwiek z dużym prawdopodobieństwem był pierwotnie wykończony rodzajem esującego profilu z bruzdą - dekoracyjnym, a zarazem technicznie prostym rozwiązaniem pozwalającym uniknąć efektu zaciekania i odbijania wody. Liczne tego typu elementy wciąż zachowały się w wielu gdańskich kamienicach.

Kolejne większe zmiany nastąpiły prawdopodobnie już w XX wieku i objęły wymianę pokrycia dachu, renowację partii cokołowej oraz wymianę stolarki otworowej: indywidualną wymianę okien drewnianych w lokalach przede wszystkim na okna z PCV o niefortunnie różnym podziale oraz drzwi wejściowych. Drzwi frontowe najprawdopodobniej stanowią rodzaj wariacji na temat pierwotnych elementów skrzydła, śłemia i naświetla.

Materiały, stan zachowania, przyczyny zniszczeń

Mury

Wszystkie ściany zewnętrzne obiektu wykonano z cegły ceramicznej pełnej. Jedynie trzy lukarny w stromej połaci mansardy wykonano w konstrukcji drewnianej. Przeprowadzone oględziny ścian zewnętrznych nie wykazały znaczących uszkodzeń murów. Nie wykryto odchyień lub odkształceń, jednakże w miejscach, w których doszło do znacznego wypłukania i odspojenia tynków spoiwość struktury została zaburzona: zaprawa ulega bardzo szybkiej erozji tworząc głębokie kanały między cegłami umożliwiając coraz głębszą penetrację wilgoci i korozji biologicznej.

Zanotowane pęknięcia i braki w strukturze nie wydają się stanowić o ryzyku awarii, nie występują większe problemy ze spójnością struktury i statyką obiektu. Jedyne zauważone uszkodzenia o tym charakterze – drobne ukośne rysy w tynku – występują w polach międzyokiennych i nadprożach. Licznie występują z kolei pomniejsze pęknięcia w nadprożach i ościeżach okiennych związane z wymianą okien lub odspajaniem się elementów sztukatorskich, ujawniając przy tym niekiedy szpary i pustki. Pozostałe przypadki uszkodzeń murów mają związek z opisanym wyżej wpływem działania wód opadowych oraz podciągania wilgoci z podłoża.

Niekorzystne zjawiska związane z działaniem wilgoci występują przede wszystkim w elewacji ulicznej, trwale zacienionej i pozbawionej dostępu do eksponowanej powierzchni gruntu pozwalającego na retencję wody. Z przyczyn oczywistych zjawiska te nasilają się w partii przyziemia, a wadliwe rozwiązanie odprowadzania wody i styku muru z nawierzchnią uliczną pozwalają na absorpcję znacznej ilości spływającej wody. Granicę

trwałego zawilgocenia wyznacza optycznie trzeci poziom ciosów boniowania, przy czym spoistość wątku może być osłabiona nawet kilkadziesiąt cm wyżej wskutek podciągania wilgoci pod powierzchnią utrzymujących się w poprawnym stanie tynków. Jednocześnie tynki cementowe o dużej szczelności zastosowane przy poprzedniej renowacji uniemożliwiają odparowanie wody z tych partii muru. Rzeczywisty stan zjawiska mogą ujawnić dopiero sondaże.

Brak systemowej izolacji przeciwwilgociowej fundamentów wobec utlenienia ewentualnych pozostałości rozwiązań pierwotnych wymaga interwencji wobec trwałego zawilgocenie piwnic wynikającego z podsiąkania wilgoci z gruntu oraz braku skutecznego odprowadzenia wód opadowych, a wtórnie zastosowanych rozwiązania techniczne przy renowacji cokołów mogły wbrew zamierzeniom przyczynić się do nasilenia nowych zjawisk w tym obszarze, o czym świadczą plamy utrzymującego się zawilgocenia nasilone dodatkowo wokół szaf technicznych, które zresztą, wskutek braku jakiegokolwiek konserwacji również ulegają przyspieszonej korozji.

Tynki

Występujące w budynku tynki nawierzchniowe wykonano w technologii cementowej i pochodzą z renowacji przeprowadzonej w latach 1970. Partię boniowania wyszpachlowano na gładko zachowując i wzmacniając miejscami utrzymujące się relikty dawnego tynku wapiennego z frakcją drobnego kruszywa. Gładkim tynkiem wykończono i uzupełniono wówczas także elementy listew profilowanych i innych dekoracji. Lico muru obrzucono drobnym strukturalnym barankiem.

Ogólnym problemem dotyczącym tynków w większości elewacji jest tendencja do pojawiania się odspojeń sięgających nawet ponad 1 m powyżej krawędzi cokołu. Źródeł tego uszkodzenia należy doszukiwać się w kanalikowym wypłukaniu tynków i tym samym wyczerpaniu ich możliwości skutecznego odparowywania wody oraz działaniu efektu odbijania wód opadowych od opaski betonowej oraz krawędzi cokołu. Wilgoć utrzymuje się nawet w dolnych częściach elewacji zapleczonej o korzystnej południowej ekspozycji, co zdaje się potęgować profil terenu bez wyraźnego spadku i pokrywająca go nieuporządkowane zagospodarowanie dziedzińca. Przy obu krawędziach tej elewacji widoczne są odspojenia ujawniające relikty co najmniej jednej wcześniejszej warstwy - zaprawy wybarwionej na ziemisty kolor, a także kilku faz wykonanych z różną starannością zaprawek z cementu.

Ślady utrzymujących się zawilgoceń znajdujemy również powyżej opierzeń wszystkich wystających przed lico elementów dekoracji elewacji frontowej. Powstają one wskutek wypłukiwania tynku pozbawionego właściwości hydrofobowych przez wnikanie odbijanej przez blacharkę wody opadowej.

Dekoracja sztukatorska

Analiza dekoracji budynku zwraca uwagę na kilka niekonsekwencji w wystroju sugerujących istnienie pewnych niezachowanych elementów, w tym ewentualnej dekoracji cokołu, profili zwieńczeń facjatek i gzymsu. Ocena stanu zachowania dotyczy jednak tylko zachowanych (przynajmniej częściowo) elementów. Nie licząc partii boniowania, o których była mowa wyżej, silnie zdegradowanych odcinków profili ciągnionych jest niewiele.

Większość posiada przy tym w niewielkim tylko stopniu uszkodzoną warstwę malarską, która bywa częściowo nieciągła lub zabrudzona, względnie nałożona na wcześniejsze warstwy bez odpowiedniego przygotowania skutkując niekiedy mniej ostrym rysunkiem profilu. Przypadki rozwarstwień aż do całkowitego odspojenia i degradacji listew występują natomiast w parapetach przyziemia, zwłaszcza na lewo od drzwi frontowych, gdzie uszkodzenia są bardzo rozległe i właściwie kwalifikują te elementy do rekonstrukcji.

Pozostałe elementy wystroju i wyposażenia

W elewacjach budynku nie zachowały się żadne oryginalne elementy stolarki otworowej, czy dekoracyjnej metaloplastyki. Drzwi wejściowe byś może odtwarzają co do zasady oryginalną kompozycję, jednak niewykluczone, że para wąskich pionowych okien nawiązuje raczej do występujących tu pierwotnie drzwi dwuskrzydłowych, znacznie bardziej charakterystycznych dla przedmiotowego okresu. Blacharka parapetów i

opierzeń elewacji ulicznej pochodzi prawdopodobnie w przeważającej mierze z remontu z lat 1970., z kolei w elewacji zaplecza są to elementy niejednorodne pochodzące z różnych okresów, w tym z ostatnich lat i są związane z prowadzonymi ostatnio wymianami okien.

Stosunkowo niedawną inwestycją, zapewne jedną z kilku w dekadach powojennych, była wymiana blacharki elementów odwodnienia oraz elewacji bocznych facjatek i lukarn drewnianych. Te ostatnie wskutek tej ingerencji utraciły prawdopodobnie resztki pierwotnego charakteru, na który być może mogły wpływać dekoracyjnie opracowane deskowanie, czy pilastry. Niestety, co najmniej od lat 1970 nie wykonano poprawnej renowacji dekoracyjnych frontonów stanowiących zwieńczenie lukarn. Drewniane profile i płyciny pozbawione są powłoki malarskiej, popękane, odspojone od podłoża, osłabione ciągłą presją mechaniczną absorpcji i odparowywania wilgoci wymagając pilnej interwencji. Istniejące pokrycie dachu papą bitumiczną imitującą płytki o drobnym podziale pochodzi prawdopodobnie z lat 1990 i nie licuje zarówno z metryką, jak i estetyką obiektu. Jego wymiana na pokrycie z blachy w nawiązaniu do przeprowadzonego niedawno remontu sąsiedniej, niemal bliźniaczej kamienicy nr 6 powinno zostać przewidziane w ramach kolejnej kampanii remontowej, przy czym pożądanym materiałem byłaby blacha ciemna prepatynowana blacha ocynkowana typu blaugrau, o drobnym pionowym podziale łączona na rąbek stojący.

Założenia konserwatorskie

Za punkt wyjścia do projektowanej rewaloryzacji przyjmuje się obowiązującą przyczynę, przedmiot i formę ochrony, a więc zewnętrzne elewacje obiektu i ich wpływ na przestrzeń publiczną obszaru objętego lokalnym planem zagospodarowania. Obie powyższe wartości manifestowane przez kontekst i tradycję historyczną związaną z lokalizacją oraz przekaz zachowany w substancji budynku oraz analogiach typologicznych postuluje się zatem traktować jako wytyczne do projektu rewaloryzacji.

Za istotne uznaje się należyte wyeksponowanie zabytku w przestrzeni miejskiej i przywrócenie jego pierwotnych relacji z otoczeniem skutkujące w zamyśle powstrzymaniem szeroko rozumianej degradacji sąsiedztwa, a więc spełnieniem założeń programu rewitalizacji. W postulacie rewaloryzacji mieści się przy tym podniesienie wartości lokali i uzyskanie szeregu walorów pozamaterialnych.

Niniejszy program prac odnosi się do działań krótkoterminowych niezbędnych i możliwych do wdrożenia w ramach zaplanowanego przedsięwzięcia remontowego. Odpowiednio opisane wzmianki wykraczające poza jego skalę należy przewidzieć projektując kolejne etapy prac. Wariant docelowy należy zaprojektować w ramach opracowania opartego o dane uzyskane z badań i sondaży przeprowadzonych w czasie kolejnych prac oraz pogłębioną analizę typologiczną.

Przedmiot ochrony

Zgodnie z obowiązującym zakresem ochrony za bezsprzecznie wartościowe i nie podlegające zmianom uznaje się zasadniczą bryłę budynku, obrys, kompozycję i otwory elewacji zwróconych w kierunku przestrzeni publicznych oraz historyczną substancję zachowanych elementów konstrukcji i wystroju, a także szlachetny kształt i materiał elementów zachowanych i niezachowanych, wymagających odtworzenia. Odrębne zasady ustala się dla elewacji podwórzowej, stolarki otworowej i wyposażenia technicznego, a więc elementów pozbawionych bezpośredniego wpływu na przestrzeń publiczną oraz z różnych przyczyn nie objętych zakresem planowanego przedsięwzięcia remontowego.

Funkcja

Za *pierwotne relacje* uznaje się zatem w tym wypadku obok utrzymania funkcji mieszkaniowych wyeksponowanie wartościowych cech architektonicznych i urbanistycznych budynku oraz jego oraz bardziej otwarte funkcjonowanie również w szerszym przestrzenno-znaczeniowym kontekście miasta, świadomości historycznej mieszkańców, czy zwiedzających.

Istotne dla pożądanego w tym kontekście wzrostu wartości nieruchomości byłoby również przynajmniej

optyczne wydzielenie przestrzeni prywatnej mieszkańców, w ramach której należałoby wykonać licującą z wartością historyczną i estetyczną budynku aranżację przestrzeni dziedzińca, w najlepszym wypadku w ramach większej inwestycji obejmującej wszystkie zwrócone do wnętrza kwartału nieruchomości. Postulowany spójny projekt zagospodarowania powinien objąć podział podwórza na funkcje rekreacyjne i gospodarcze, zorganizować posadzki, nasadzenia oraz elementy małej architektury, a przede wszystkim efektywny system zarządzania wodami opadowymi.

Elewacje

Podstawową kwestię stanowi negocjacja pomiędzy postulowaną przez lokatorów poprawą warunków izolacyjności termicznej drogą nieskomplikowanych technologicznie i możliwie najmniej kosztownych rozwiązań, a dążeniem do wyeksponowania historycznego charakteru obiektu. Dodatkowy postulat polega na minimalnie uciążliwej ingerencji w układ funkcjonalny, którego część stanowią przekształcona stolarka i inne ingerencje w charakter wystroju i wyposażenia elewacji oraz dążenie do scalenia tych elementów z kompozycją oryginalną.

Brak przekazów archiwalnych nie stanowi przeszkody w interpretacji oczywistych przesłanek w postaci widocznych, zachowanych choćby szcążkowo elementów detalu do renowacji, odtworzenia lub powtórzenia. Dodatkowe przesłanki – dotyczące elementów niezachowanych lub hipotetycznych są możliwe do uzyskania w ramach odkrywek sondażowych, w związku z czym konieczne jest prowadzenie prac pod nadzorem projektantów i inspektora BMKZ.

Mimo daleko posuniętego zatarcia – skutek wypłukania, wypłowienia pod wpływem UV i zabrudzenia – pierwotnych odcieni i natężenia barw elewacji uważanych za oryginalne lub powtarzające oryginał odtworzenie kolorystyki obiektu sprzed powojennych przekształceń nie wydaje się trudne. Badanie ułatwia fakt zastosowania barw należących do ograniczonej gamy oraz możliwość porównania dostępnych warstw ujawnionych w miejscach odswojeń oraz ogromny zasób analogii typologicznych z terenu Gdańska i innych miast o zbliżonej XIX-w. kulturze plastycznej. Zakłada się rozwiązanie projektowe możliwie bliskie kolorystyce pierwotnej, podkreślające przy tym charakter podziałów oraz uwzględniające barwę elementów wtórnych, cokołów, opasek i parapetów oraz blacharki elementów rur spustowych i opierzeń.

Wyposażenie elewacji

Ponieważ w obiekcie nie zachowała się oryginalna stolarka otworowa, a zamierzenie remontowe nie zakłada kompleksowej wymiany stolarki jedyny postulat w tym obszarze dotyczy zachowania przy kolejnych planowanych wymianach indywidualnych klasycznego podziału na cztery skrzydła słupkami i ślimieniem w najlepszym wypadku w proporcjach odtwarzających geometrię dominującą w istniejących oknach elewacji frontowej.

Elementy blacharskie obróbek szczytów, gzymsów i parapetów, a także rur spustowych sugeruje się w wymienić na nowe, technicznie efektywne, zabezpieczone antykorozyjnie, spójne stylistycznie i materiałowo z charakterem i metryką obiektu. Usunięcie wszelkich niewymaganych warunkami technicznymi urządzeń i przewodów z elewacji, w tym estetyczne rozwiązanie karkołomnie wyprowadzonego na elewację zapleczową przewodu spalinowego oraz szaf technicznych w elewacji frontowej jest przy tym kwestią priorytetową.

Proponowane działania wraz z technologią

Wobec możliwie koniecznych do przeprowadzenia badań, pomiarów, sondaży, odkrywek, konsultacji oraz spodziewanych zmian i uzupełnień w projekcie za niezbędne uważa się objęcie przez projektantów nadzoru nad całym przedsięwzięciem oraz stały udział w pracach co najmniej jednej osoby z praktycznym przygotowaniem konserwatorskim. Wszelkie modyfikacje zaprojektowanych rozwiązań powinny być konsultowane z Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Elewacje frontowe, balkony, lukarny - prace renowacyjne i dociepleniowe

ZALECENIA OGÓLNE

Prace renowacyjne powinny rozpocząć wyznaczenie tynków przewidzianych do skucia a następnie mechaniczne usunięcie tych osłabionych - zwłaszcza zasolonych. Z oględzin wynika, że dotyczy to strefy parteru, tynków gładkich oraz miejsc przewidzianych do przemurzenia lub wyprofilowania na nowo: lokalnie profili parapetów oraz gzymsu koronującego. Powierzchnie odsłoniętego, słabego wątku wzmocnić i zdezynfekować poprzez zastosowanie preparatu krzemianowego a następnie bio-bójczego. Następnym etapem będzie naprawa spękań konstrukcyjnych ścian.

Oczyścić tynki parteru, ubytki naprawić systemem zapraw naprawczych i shydrofobizować. Na oczyszczone powierzchnie muru powyżej strefy parteru założyć tynki dociepleniowe. Na powierzchnie tynków nałożyć szpachlówkę mineralną. Poprzez sposób zatarcia można uzyskać właściwą fakturę. Osłabione gzymsy wzmocnić a ubytki uzupełnić. Po związaniu tynków i gładzi, podłoże zaimpregnować preparatem wyrównującym chłonność.

Ściany i sufity lukarn docieplić od wewnątrz w sposób niepowodujący zagrożenia powstania zagrzybienia z zastosowaniem systemu termoizolacji opartego na płytach dociepleniowych.

OCZYSZCZANIE ELEWACJI

Usunąć mechanicznie metodą skuwania ręcznego odpadające tynki. Czyszczenie elewacji rozpocząć od działania parą wodną, w przypadku niepowodzenia można lokalnie zastosować możliwie najmniej toksyczne wodorozcieńczalne środki powierzchniowo czynne oraz lokalnie ścierniwo.

WZMACNIANIE, INJEKCJA SPĘKAŃ

Po usunięciu tynków mur przemyć wodą, a następnie zastosować krzemianowy preparat wzmacniający. Powierzchnię ścian zdezynfekować preparatem bio-bójczym. Mur gdzie występują pęknięcia i rysy naciąg w spoinach, poprzecznie do odpowiedniej głębokości i zamontować kotwy ze stali austenicznej. Rysy należy wypełnić spoiwem mineralnym.

1. Wzmacnianie muru ceglanego

Po usunięciu tynków przeprowadzić zabieg wzmocnienia muru ceglanego i spoin poprzez nasączenie preparatem krzemianowym.

2. Dezynfekcja muru

Po wzmocnieniu, przeprowadzić dezynfekcję roztworem preparatu opartego o wodny koncentrat związków bio-bójczych zawierających związki boru i soli amonowych.

3. Kotwienie rys

Kotwy spiralne mocowane na systemowej suchej zaprawie montażowej zawierającej hydraulicznie wiążące spoiwo, mikro krzemionkę oraz mineralne kruszywa.

4. Iniekcje rys muru

Spękania muru wypełnić za pomocą pompki iniekcyjnej hydrauliczną zawiesiną mineralną o bardzo dobrej płynności do wypełniania odspojonych tynków i zamykania rys o doskonałej penetracji.

RENOWACJA TYNKÓW I DEKORACJI NA ELEWACJACH

Powierzchnie pozostawionych na elewacji tynków boniowanych parteru i gzymsów naprawić tak, aby naprawy nie były widoczne. Zaprawy naprawcze nawilżać przez kilka dni po nałożeniu w przeciwnym razie mogą popękać.

1. Rekonstrukcja tynków cyklinowanych w strefie parteru

Wykonać narzut podkładowy zaprawą szcpepną: sucha zaprawa tynkarska, odporna na zasolenia, do przygotowania podłoża pod tynk przy narzucie półkryjącym. Uzupełnić i wykończyć zaprawą renowacyjną wzbogaconą kruszywem dobranym do zastosowanego pierwotnie.

2. Docieplenie ścian budynku od zewnątrz tynkami mineralnymi

Na przygotowanych ścianach (wyrównać ściany, ubytki cegieł i wypłukane fugi uzupełnić zaprawą naprawczą) budynku powyżej strefy parteru nałożyć tynki termoizolacyjne. Tynki wierzchnie wykonać na obrzutce „brodawkowato”. Powierzchnię tynków opracować szpachlówką mineralną i pomalować po uprzednim zagruntowaniu podłoża.

4. Rekonstrukcja gzymsów i detalu sztukatorskiego

Wykonać narzut podkładowy zaprawą szcpepną: sucha zaprawa tynkarska, odporna na zasolenia, do przygotowania podłoża pod tynk przy narzucie półkryjącym. Naprawy i rekonstrukcje profili gzymsów wykonać zaprawą rdzeniową i wykończyć gładzią ze specjalnej mieszanki sztukatorskiej o wybranym uziarnieniu.

5. Impregnacja powierzchni tynków preparatem hydrofobizującym

Po wypełnieniu ubytków detalu sztukatorskiego, wszystkich drobnych pęknięć należy odczekać, aby naprawy związały. Całość elewacji zagruntować preparatem wzmacniająco-hydrofobizującym.

MALOWANIE

Zaleca się stosowanie farb krzemoorganicznych odpornych na niszczenie, atak mikroorganizmów i promieniowanie UV, chroniących tynk, pozwalających oddychać podłożu, odpornych na porastanie przez glony. Kolorystyka budynku ustalona na podstawie odkrywek i analizy porównawczej opisana w części rysunkowej. Konieczne przeprowadzenie prób w obecności projektantów!

BIBLIOGRAFIA

- *Adreßbuch für Danzig und Vororte* (publikacja cykliczna, wyd. od 1896).
- Kohnke R. (red.): *Danzig und seine Bauten*, Berlin 1908.
- Stankiewicz J., Szermer B.: *Gdańsk. Rozwój urbanistyczny i architektoniczny oraz powstanie zespołu Gdańsk-Sopot-Gdynia*, Warszawa 1959.
- Szermer J.: *Gdańsk – przeszłość i współczesność*, Warszawa 1971.
- (w:) Leszkowicz P. (red.): *Łaźnia. Architektura, sztuka i historia*, Gdańsk 2008.
 - a . Szczepański J.: *Dolne Miasto i jego Łaźnia*.

- (w:) Kostarczyk A. (red.) *Gdańsk – pomnik historii, cz. 1*, Gdańsk 1998.
 - b . Lorens P.: *Przekształcenia obszaru śródmieścia Gdańska w latach 1793-1945*.
- (w:) Sołtysik M. J. (red.): *Kamienica w krajach Europy Północnej*, Gdańsk 2004.
 - c . Szczepański, J.: *O zastosowaniu formy kamienicy w Gdańsku*.
 - d . Hirsch R.: *Początki domów wielorodzinnych w Gdańsku*.
 - e . Fiuk P.: *Kamienica Czynszowa XIX i XX w. w Szczecinie*.
 - f . Lechman G.: *Szanse i zagrożenia przetrwania kamienic XIX w. zlokalizowanych w zabytkowych przedmieściach*.
- (w:) Mamuszka F. (red.): *Gdańsk, jego dzieje i kultura*, Gdańsk 1969.
 - g . Massalski R., Stankiewicz J.: *Rozwój urbanistyczny i architektoniczny Gdańska*.
- Śliwiński B. (red.): *Encyklopedia Gdańska*, Gdańsk 2012.
- Materiały instruktażowe i karty techniczne dostarczone przez dostawców technologii.

Opracowanie:
Wojciech Chmielewski

INWENTARYZACJA – CZĘŚĆ GRAFICZNA

I1- ELEWACJA PÓŁNOCNA

I2- ELEWACJA POŁUDNIOWA

I3 – INWENTARYZACJA GZYMSÓW

I4 – INWENTARYZACJA GZYMSÓW, OKIEN - PRZEKROJ A-A

I5 – INWENTARYZACJA GZYMSÓW, OKIEN - PRZEKROJ B-B

I6- INWENTARYZACJA GZYMSÓW, OKIEN - PRZEKROJ C-C

PROJEKT ARCHITEKTONICZNY BUDYNKU – OPIS TECHNICZNY

Przedmiot inwestycji

Przedmiotem inwestycji jest renowacja elewacji frontowej oraz docieplenie elewacji podwórza budynku przy ul. Chłodnej 5 w Gdańsku

Dostosowanie do krajobrazu i zabudowy

Jako budynek istniejący znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej jest ściśle dopasowany do istniejącej zabudowy Dolnego Miasta. Prace renowacyjne będą miały na celu konserwację oraz odtworzenie istniejących oryginalnych detali architektonicznych wraz z renowacją zdewastowanej przez czas elewacji północnej oraz dociepleniem elewacji podwórzowej. Budynek wraz z kolorystyką będzie wpisywał się w istniejącą zabudowę i pierzeję ulicy.

2. Spełnienie wymagań podstawowych:

Bezpieczeństwo konstrukcji,

- a. nie projektuje się znaczących zmian w jego konstrukcji prace należy wykonywać tak , aby obciążenia na niego działające w trakcie budowy i użytkowania, nie prowadziły do:
- b. zniszczenia całości lub części budynku,
- c. przemieszczeń i odkształceń niedopuszczalnej wielkości,
- d. uszkodzenia części budynków, połączeń lub zainstalowanego wyposażenia w wyniku znacznych przemieszczeń elementów konstrukcji,
- e. zniszczenia w skutek wypadku, w stopniu nieproporcjonalnym do jego przyczyny.
- f. Budynek sąsiaduje bezpośrednio z innymi istniejącymi obiektami budowlanymi, nie jest projektowany na terenie podlegającym wpływom eksploatacji górniczej.

częścią dokumentacji jest orzeczenie konstrukcyjne w dalszej części opracowania

WARUNKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Nie dotyczy – przedmiotem opracowania jest tylko renowacja elewacji budynku

Warunki higieniczne i zdrowotne wraz z ochroną środowiska,

Użyte materiały wykończeniowe i instalacyjne winny posiadać atesty dopuszczające je do zastosowania w budownictwie mieszkaniowym i spełniające wymagania określone w przepisach sanitarnych i polskich normach, zwłaszcza w zakresie:

- Wydzielania gazów toksycznych,
- Niebezpiecznego promieniowania,
- Zanieczyszczenia lub zatrucia wody lub gleby.

Warunki użytkowe:

- oświetlenie,

nie dotyczy, jest to budynek istniejący którego warunki doświetlenia i zaślania innych budynków pozostają niezmiennie.

- **zaopatrzenie w wodę**,
nie dotyczy,

- **ogrzewanie**
nie dotyczy,

- **izolacyjność akustyczna**
nie dotyczy,

- **ochrona ludności**
Nie stawia się wymagań zapewnienia ochrony ludności.

- **ochrona dóbr kultury**

Wpis do gminnej ewidencji zabytków pod nr 758 (2017) Położenie w granicach obszaru wpisanego do rejestru zabytków pod nr 15 uznanego za Pomnik Historii 8 września 1994. Ochrona zapisami obowiązującego MPZP 1124 - ogólne i szczegółowe zapisy Uchwały RMG Nr LII/1775/2006 z dn. 29.06.2006

3. Układ konstrukcyjny projektowanego budynku:
nie dotyczy, pozostaje bez zmian

- **Kategoria geotechniczna obiektu**

Nie dotyczy. W związku z tym iż jest to budynek istniejący oraz iż prace dotyczą tylko tkanki zewnętrznej obiektu, nie wykonywano badań technicznych gruntu

4. Rozwiązania materiałowe

ŚCIANY FUNDAMENTOWE PIWNIC (o ile to możliwe) zaleca się wykonanie zabezpieczenia ścian piwnicznych przed kapilarnym wnikaniem wilgoci od strony fundamentów. Wykonać izolację wtórną - tzw. przeponeę poziomą. Przeponeę w zależności od sytuacji wykonać powyżej poziomu terenu lub powyżej posadzki piwnicznej. Otwory wiercić poziomo lub z niewielkim spadkiem. Otwory o średnicy 12 mm wiercić w odstępach co 12 cm na głębokość mniejszą o ok. 4 cm od grubości ściany. Po wykonaniu otworów należy je przedmuchać za pomocą sprężonego powietrza, usunąć resztki zwierzyny. Do wykonywania przepony poziomej zastosować Krem iniekcyjny . Krem iniekcyjny dostarczany jest w postaci gotowej do użycia i ma konsystencję żelu. Zużycie Kremu iniekcyjnego wynosi ok. 0,9 l/m² przekroju poziomego muru. Krem iniekcyjny włączamy do nawierconych otworów łańcą iniekcyjną. Po zakończeniu iniekcji otwory należy zaślepić zaprawą cementową.

ELEWACJE ZEWNĘTRZNE

Elewacja frontowa (północna)

1. Z powierzchni elewacji skuć spękane, skorodowane, zawilgocone i zasolone tynki. Skuwać ok 1 m powyżej linii skorodowania

2. Przeprowadzić prace odgrzybieniuowe - nasączyć ściany Preparatem grzybobójczym zużycie ok. 150 ml/m²

3. W miejscach występowania rys oraz spękań muru wykonać niezbędne wzmocnienia podłoża. Ostateczna ocena po ustawieniu rusztowań. W zależności od szerokości rys naprawy wykonać poprzez:

- przemurowanie fragmentów mur nową cegłą na Zaprawie trasowo-wapiennej

- osadzenie w co drugiej spoinie poziomej kotew stalowych ze stali nierdzewnej Ø 8 stal A III. Długość kotew ok. 100 cm. Kotwy wygiąć na końcach w kształcie litery U.

- zamocowanie stalowych siatek tynkarskich w miejscach występowania rys

4. Otynkować zawilgocony i zasolony cokół budynku do wysokości gzymsu nad parterem tynkiem renowacyjnym w następujący sposób:

- Wykonać warstwę szepną (niepełnokryjącą) z Obrzutki renowacyjnej, zużycie ok. 4,0 kg/m².
- Wykonać renowacyjny Tynk podkładowy o grubości 10 mm, zużycie 10,0 kg/m². W przypadku mocno chłonnych podłoży przed tynkowaniem należy je nawilżyć. Tynk przeczesać metalowym grzebieniem. Czas schnięcia tynku wynosi ok. 1 dzień na 1 mm grubości.
- Po upływie karencji wykonać renowacyjny Tynk nawierzchniowy o grubości 10 mm, zużycie 11,0 kg/m². Powierzchnię ściągnąć paca metalową i zatrzeć packą. Odtworzyć w tynku boniowanie metodą żłobienia. Po ok. dwóch tygodniach tynk nadaje się do szpachlowania.

5. Powyżej gzymsu nad parterem wykonać tynki wapienno-trasowe:

- staranne oczyszczenie podłoża
- wykonanie warstwy szepnej - obrzutki z zaprawy Obrzutka renowacyjna, zużycie ok. 4,0 kg /m²
- ułożenie Tynku wapienno-trasowego , zużycie ok. 14 kg/m²/10 mm. Uziarnienie tynku 0-4 mm. Tynk nakładać w dwóch warstwach. W przypadku mocno chłonnych podłoży przed tynkowaniem należy je nawilżyć. Pierwsza warstwę tynku przeczesać metalowym grzebieniem. Po upływie karencji nanieść drugą warstwę tynku, ściągnąć paca metalową i zatrzeć packą. Po ok. dwóch tygodniach tynk nadaje się do szpachlowania. Czas schnięcia tynku wynosi ok. 1 dzień na 1 mm grubości. Należy odtworzyć oryginalne profile podokienników w parterze

6. Szpachlowanie elewacji. W celu uzyskania jednolitej faktury na całej powierzchni elewacji (stare tynki, nowe tynki, tynki renowacyjne) tynki przespachlować Zaprawą do szpachlowania, uziarnienie 0-0,6 mm, zużycie ok. 1,1 kg/m²/1 mm grubości. Szpachlę należy zacierać pacą z wilgotną gąbką.

7. Odtwarzanie detali architektonicznych wykonanych w technologii tynkarskiej takich jak gzymsy oraz opaski okienne:

- Skucie starych uszkodzonych detali architektonicznych, staranne oczyszczenie podłoża
- Warstwa szepna - obrzutka z zaprawy, Obrzutka renowacyjna, zużycie ok. 4,0 kg /m²
- narzucić na podłoże pierwszą warstwę zaprawy o uziarnieniu 0,0-2,0 mm. Następnie za pomocą wzornika przesuwanego po prowadnicach nadać wstępny kształt profilu gzymsu. W jednym cyklu roboczym nakładać warstwę zaprawy o max grubości 30 mm. W razie potrzeby nakładać kolejne warstwy zaprawy po związaniu warstwy nałożonej wcześniej.
- po wykonaniu wstępnego kształtu gzymsu przystąpić do obróbki końcowej – szpachlowania. Gzyms szpachlować za pomocą zaprawy o uziarnieniu 0,0-0,4 mm. Po nałożeniu warstwy szpachli nadać ostateczny kształt gzymsu za pomocą wzornika przesuwanego po prowadnicach.

8. Odtwarzanie detali architektonicznych poprzez odlewanie w formach silikonowych:

- do wcześniej przygotowanej formy wlać szybkowiążącą, bezskurczową Zaprawę zalewową. Po ok. 10-15 minutach elementy można wyjmować z formy. Po ok. 24 godzinach wykonane elementy można montować na elewacji za pomocą Zaprawy klejącej . W przypadku montażu elementów o większych grubościach zaleca się stosowanie dodatkowych łączników metalowych.

9. Malowanie elewacji farbą dyfuzyjną np. Farbą silikonową. Kolorystyka zgodnie z paletą barw RAL użytą w projekcie.

Przed rozpoczęciem malowania należy wykonać próby kolorystyczne przy użyciu farb wybranego producenta, zaakceptowane przez projektanta i właściwego Konserwatora Zabytków.

Wszelkie prace budowlane należy wykonywać pod nadzorem uprawnionego Kierownika budowy oraz w przypadku prac konserwatorskich pod nadzorem uprawnionego Konserwatora Zabytków

Podczas prowadzenia prac należy przestrzegać zaleceń zawartych w kartach technicznych. W przypadku pojawienia się nowych informacji o stanie technicznym obiektu powyższe zalecenia wykonawcze mogą ulec zmianie.

Elewacja podwórzowa (południowa)

1. Z powierzchni elewacji skuć spękanie, skorodowane, zawilgocone i zasolone tynki. Skuwać ok 1 m powyżej linii skorodowania
2. Przeprowadzić prace odgrzybieniuowe - nasączyć ściany Preparatem grzybobójczym zużycie ok. 150 ml/m²
3. W miejscach występowania rys oraz spękań muru wykonać niezbędne wzmocnienia podłoża. Ostateczna ocena po ustawieniu rusztowań. W zależności od szerokości rys naprawy wykonać poprzez:
 - przemurowanie fragmentów mur nową cegłą na Zaprawie trasowo-wapiennej
 - osadzenie w co drugiej spoinie poziomej kotew stalowych ze stali nierdzewnej Ø 8 stal A III. Długość kotew ok. 100 cm. Kotwy wygiąć na końcach w kształcie litery U.
4. Docieplenie ściany południowej wykonać za pomocą styropianu grafitowego o gr. 10cm mocowanego na klej i kołki. Z wierzchu należy wtopić w zaprawie klejącej siatkę z włókna szklanego , zagruntować i wykończyć tynkiem cienkowarstwowym.
5. Malowanie elewacji farbą dyfuzyjną np.Farbą silikonową. Kolorystyka zgodnie z paletą barw RAL użytą w projekcie.

Przed rozpoczęciem malowania należy wykonać próby kolorystyczne przy użyciu farb wybranego producenta, zaakceptowane przez projektanta i właściwego Konserwatora Zabytków.

Wszelkie prace budowlane należy wykonywać pod nadzorem uprawnionego Kierownika budowy

Opracował

*mgr inż. arch. **Bartosz Krzyżyński***
uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń nr ewid.
PO/KK/402/2011
członek Izby Architektów Rzeczpospolitej nr PO-1145

INFORMACJA O OBSZARZE ODDZIAŁYWANIA OBIEKTU

Obszar oddziaływania na środowisko – Inwestycja nie zalicza się do przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09.11.2004 (Dz.U. Nr 257 poz.2573)

Oświetlenie i nasłonecznienie - Planowana budowa nie wpłynie na zmianę doświetlenia okien w budynkach istniejących oraz w budynku opracowywanym.

Hałas, Zapach - Projektowany budynek nie będzie obiektem emitującym nadmierny hałas lub przykry zapach. Podczas budowy prace budowlane mogące powodować nadmierny hałas będą wykonywane w godz 8-16.

Obszar oddziaływania obiektu, o którym mowa w art. 28 ust 2 ustawy Prawo Budowlane obejmuje działkę wskazaną jako teren inwestycji, ogranicza się do przedmiotowej działki **320/1**, nie ma wpływu na sąsiadujące działki **317/1, 542, 330, 320/2** oraz obiekty istniejące na sąsiednich działkach budowlanych. Podstawa prawna – Prawo Budowlane, ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Opracował

*mgr inż. arch. **Bartosz Krzyżyński***

uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń nr ewid.

PO/KK/402/2011

członek Izby Architektów Rzeczypospolitej nr PO-1145

INFORMACJA DO PLANU BAZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

PRZEDMIOT INWESTYCJI

Przedmiotem inwestycji jest renowacja elewacji frontowej oraz docieplenie elewacji podwórza budynku przy ul. Chłodnej 5 w Gdańsku.

ZAKRES ROBÓT DLA CAŁEGO ZAMIERZENIA, KOLEJNOŚĆ REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH OBIEKTÓW:

1. Elewacja frontowa

- Ustawienie rusztowań zabezpieczenie placu budowy
- prace oczyszczające i konserwacyjne
- prace rekonstrukcyjne elementów budowlanych i architektonicznych
- prace tynkarskie i konserwatorskie
- prace malarskie
- prace wykończeniowe, porządkowe , zdjęcie rusztowań

2. Elewacja podwórza

- Ustawienie rusztowań zabezpieczenie placu budowy
- prace oczyszczające i konserwacyjne
- prace dociepleniowe
- prace tynkarskie i konserwatorskie
- prace malarskie

prace wykończeniowe, porządkowe , zdjęcie rusztowań

WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Adoptowany budynek

ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI KTÓRE MOGĄ STWARZAĆ ZAGROŻENIE

Brak

RODZAJ ROBÓT BUDOWLANYCH, STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23.06.2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia :

ROBOTY BUDOWLANE PROWADZONE PRZY REALIZACJI INWESTYCJI, KTÓRYCH CHARAKTER, ORGANIZACJA LUB MIEJSCE PROWADZENIA STWARZA SZCZEGÓLNIIE WYSOKIE RYZYKO POWSTANIA ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI, A W SZCZEGÓLNOŚCI PRZYSYPANIA ZIEMIĄ LUB UPADKU Z WYSOKOŚCI	
WYKONYWANIE WYKOPÓW O ŚCIANACH PIONOWYCH BEZ ROZPARCIA O GŁĘBOKOŚCI WIĘKSZEJ NIŻ 1,5M ORAZ WYKOPÓW O BEZPIECZNYM NACHYLENIU ŚCIAN O GŁĘBOKOŚCI >3M	DOTYCZY
ROBOTY PRZY KTÓRYCH WYKONYWANIU WYSTĘPUJE RYZYKO UPADKU Z WYSOKOŚCI POWYŻEJ 5M	DOTYCZY
ROZBIÓRKA OBIEKTÓW BUDOWLANYCH O WYSOKOŚCI >8M	NIE DOTYCZY
ROBOTY WYKONYWANE NA TERENIE CZYNNYCH ZAKŁADÓW	NIE DOTYCZY

PRZEMYSŁOWYCH	
MONTAŻ, DEMONTAŻ I KONSERWACJA RUSZTOWAŃ PRZY BUDYNKACH WYSOKICH I WYSOKOŚCIOWYCH	NIE DOTYCZY
ROBOTY WYKONYWANE PRZY UŻYCIU DŹWIGÓW I ŚMIGŁOWCÓW	NIE DOTYCZY
PROWADZENIE ROBÓT NA OBIEKTACH MOSTOWYCH METODĄ NASUWANIA KONSTRUKCJI NA PODPORY	NIE DOTYCZY
MONTAŻ ELEMENTÓW KONSTRUKCYJNYCH OBIEKTÓW MOSTOWYCH	NIE DOTYCZY
BETONOWANIE WYSOKICH ELEMENTÓW KONSTRUKCYJNYCH MOSTÓW (PRZYCZÓŁKI, FILARY, PYLONY)	NIE DOTYCZY
FUNDAMENTOWANIE PODPÓR MOSTOWYCH I INNYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH NA PALACH	NIE DOTYCZY
ROBOTY WYKONYWANE POD LUB W POBLIŻU PRZEWODÓW LINII ELEKTROENERGETYCZNYCH, W ODLEGŁOŚCI LICZONEJ POZIOMO OD SKRAJNYCH PRZEWODÓW MNIEJSZEJ NIŻ: <ul style="list-style-type: none"> • 3,0M DLA LINII O NAPIĘCIU ZNAMIONOWYM <1 kV • 5,0M DLA LINII O NAPIĘCIU ZNAMIONOWYM > 1kV i <15kV • 10,0M DLA LINII O NAPIĘCIU ZNAMIONOWYM >15kV i <30kV • 15,0M DLA LINII O NAPIĘCIU ZNAMIONOWYM >30kV i <110kV 	NIE DOTYCZY
ROBOTY BUDOWLANE PROWADZONE W PORTACH I PRZYSTANIACH PODCZAS RUCHU STATKÓW	NIE DOTYCZY
ROBOTY PROWADZONE PRZY BUDOWLACH PIĘTRZĄCYCH WODĘ PRZY WYSOKOŚCI PIĘTRZENIA >1M	NIE DOTYCZY
ROBOTY WYKONYWANE W POBLIŻU LINII KOLEJOWYCH	NIE DOTYCZY

ROBOTY BUDOWLANE PRZY PROWADZENIU KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ DZIAŁANIA SUBSTANCJI CHEMICZNYCH LUB CZYNNIKÓW BIOLOGICZNYCH ZAGRAŻAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU I ZDROWIU LUDZI	
ROBOTY PROWADZONE W TEMPERATURZE PONIŻEJ -10°C	MOŻE DOTYCZYĆ
ROBOTY POLEGAJĄCE NA USUWANIU I NAPRAWIE WYROBÓW BUDOWLANYCH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	MOŻE DOTYCZYĆ

ROBOTY BUDOWLANE STWARZAJĄCE ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM	
ROBOTY REMONTOWE I ROZBIÓRKOWE OBIEKTÓW PRZEMYSŁU ENERGII ATOMOWEJ	NIE DOTYCZY
ROBOTY REMONTOWE I ROZBIÓRKOWE OBIEKTÓW, W KTÓRYCH BYŁY REALIZOWANE PROCESY TECHNOLOGICZNE Z UŻYCIEM IZOTOPÓW	NIE DOTYCZY

ROBOTY BUDOWLANE PROWADZONE W POBLIŻU LINII WYSOKIEGO NAPIĘCIA LUB CZYNNYCH LINII KOMUNIKACYJNYCH	
ROBOTY WYKONYWANE W ODLEGŁOŚCI LICZONEJ POZIOMO OD SKRAJNYCH PRZEWODÓW MNIEJSZEJ NIŻ 30M DLA LINII O NAPIĘCIU	NIE DOTYCZY

ZNAMIONOWYM = 110 kV	
ROBOTY WYKONYWANE W ODLEGŁOŚCI LICZONEJ POZIOMO OD SKRAJNYCH PRZEWODÓW MNIEJSZEJ NIŻ 15M DLA LINII O NAPIĘCIU ZNAMIONOWYM >110 kV	NIE DOTYCZY
BUDOWA I REMONT: <ul style="list-style-type: none"> • LINII KOLEJOWYCH (ROBOTY TOROWE I PODTOROWE) • SIECI TRAKCYJNEJ I LINII ZASILAJĄCEJ SIĘĆ TRAKCYJNĄ I URZĄDZENIA ELEKTROENERGETYCZNE • LINII I URZĄDZEŃ STEROWANIA RUCHEM KOLEJOWYM • SIECI TELEKOMUNIKACYJNYCH, RADIOTELEKOMUNIKACYJNYCH I KOMPUTEROWYCH ZWIĄZANYCH Z PROWADZENIEM RUCHU KOLEJOWEGO 	NIE DOTYCZY
WSZYSTKIE ROBOTY BUDOWLANE WYKONYWANE NA OBSZARZE KOLEJOWYM W WARUNKACH PROWADZENIA RUCHU KOLEJOWEGO	NIE DOTYCZY

ROBOTY BUDOWLANE STWARZAJĄCE RYZYKO UTONIĘCIA PRACOWNIKÓW	
ROBOTY PROWADZONE Z WODY LUB POD WODĄ	NIE DOTYCZY
MONTAŻ ELEMENTÓW KONSTRUKCYJNYCH OBIEKTÓW MOSTOWYCH	NIE DOTYCZY
FUNDAMENTOWANIE PODPÓR MOSTOWYCH I INNYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH NA PALACH	NIE DOTYCZY
ROBOTY PROWADZONE PRZY BUDOWLACH PIĘTRZĄCYCH WODĘ PRZY WYSOKOŚCI PIĘTRZENIA > 1,0 M	NIE DOTYCZY

ROBOTY BUDOWLANE PROWADZONE W STUDNIACH, POD ZIEMIĄ I W TUNELACH	
ROBOTY PROWADZONE W ZBIORNIKACH, KANAŁACH, WNĘTRZACH URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH I W INNYCH NIEBEZPIECZNYCH PRZESTRZENIACH ZAMKNIĘTYCH	NIE DOTYCZY
ROBOTY ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM PRZEJŚĆ RUROCIĄGÓW POD PRZESZKODAMI METODAMI: TUNELOWĄ, PRZECISKU LUB PODOBNYMI	NIE DOTYCZY

ROBOTY BUDOWLANE WYKONYWANE PRZEZ KIERUJĄCYCH POJAZDAMI ZASILANYMI Z LINII NAWIETRZNYCH	
ROBOTY PRZY BUDOWIE, REMONCIE I ROZBIÓRCIE TOROWISK	NIE DOTYCZY

ROBOTY BUDOWLANE WYKONYWANE W KESONACH Z ATMOSFERĄ WYTWARZANĄ ZE SPRĘŻONEGO POWIETRZA	
ROBOTY PRZY BUDOWIE I REMONCIE NABRZEŻY PORTOWYCH	NIE DOTYCZY

ROBOTY BUDOWLANE WYMAGAJĄCE UŻYCIA MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH	
ROBOTY ZIEMNE ZWIĄZANE Z PRZEMIESZCZANIEM LUB ZAGĘSZCZANIEM GRUNTU	NIE DOTYCZY
ROBOTY ROZBIÓRKOWE, W TYM WYKONYWANIE OTWORÓW W ELEMENTACH KONSTRUKCYJNYCH ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW	NIE DOTYCZY

ROBOTY BUDOWLANE PROWADZONE PRZY MONTAŻU I DEMONTAŻU CIĘŻKICH ELEMENTÓW PREFABRYKOWANYCH	
MONTAŻ I DEMONTAŻ ELEMENTÓW O MASIE > 1,0 T	MOŻE DOTYCZYĆ

SPOSÓB PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW:

- zapoznanie i udostępnianie pracownikom planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- szkolenie BHP,

ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM

- Posiadanie przez pracowników aktualnych badań lekarskich,
- Wydzielenie i oznakowanie placu budowy,
- Ustanowienie jasnych zasad bezpośredniego nadzoru nad prowadzonymi pracami przez osoby uprawnione,
- Konieczność przestrzegania warunków BHP przy robotach budowlanych,
- Konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej,
- Opracowanie planu postępowania w wypadku wystąpienia zagrożenia,
- Opracowanie planu ewakuacji na wypadek pożaru,
- Łączność na terenie budowy,
- Zapewnienie stałego dojazdu do placu budowy dla służb alarmowych.

ZAGOSPODAROWANIE PLACU BUDOWY

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- a) ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- b) wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- c) doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody
- d) odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- e) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,

- f) zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- g) zapewnienia właściwej wentylacji,
- h) zapewnienia łączności telefonicznej,
- i) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5 m. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych. Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20 m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie, lub w tym przypadku obok terenu budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi piesze na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów. Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%.

Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą. Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem. Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0 m. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45 stopni w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

Na terenie budowy powinny być wyznaczone i oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składania materiałów i wyrobów. Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunięcia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych. Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych.

Opracowanie:

*mgr inż. arch. **Bartosz Krzyżyński***
uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń nr ewid.
PO/KK/402/2011
członek Izby Architektów Rzeczpospolitej nr PO-1145

PROJEKT ARCHITEKTONICZNY – CZĘŚĆ GRAFICZNA

**A1
A2**

**ELEWACJA PÓŁNOCNA
ELEWACJA POŁUDNIOWA**

**II – ORZECZENIE
KONSTRUKCYJNE**

II – CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA